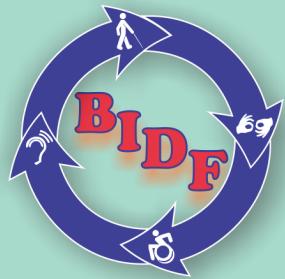

BILTEN

Balkanske nezavisne mreže organizacija u oblasti invalidnosti

IZDANJE 13 / Mart 2018.

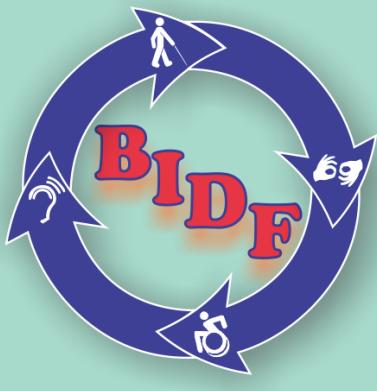

U Zenici postavljen novi svjetski rekord u broju osoba koje su na jednom mjestu imale šarene čarape. Čak 1.589 osoba je na nogama imalo šarene čarape te tako obilježilo Svjetski dan osoba s Down sindromom.

Organizator događaja bila je aktivistička, nevladina, organizacija "Kreativci" čiji je cilj uključivanje, edukacija, motivisanje i pomaganje mladima da svojim angažmanom postanu društveno odgovorni i spremni da mijenjaju okruženje.

U ovom broju

Vijesti iz BiH.....	6-7
Vijesti iz Srbije	8-9
Vijesti iz Crne Gore	10-11
Vijesti iz BJR Makedonije ...	12-13

IMPRESUM

Biltena Balkanske nezavisne mreže organizacija u oblasti invalidnosti

Autor:

Tim autora - nacionalni koordinatori/ce BIDF Mreže

Izdavač:

Balkanska nezavisna invalidska mreža - BIDF

Za izdavača:

Agencija za saradnju, edukaciju i razvoj - ACED

office@aced.ba

www.aced.ba

Priprema i dizajn:

Agencija za saradnju, edukaciju i razvoj - ACED

Štampa:

Markos

Tiraž:

1000

www.bidfmreza.org

Kontakt osobe:

Regionalni Koordinator Mreže

Zoran Dobraš, predsjednik Balkanske nezavisne invalidske mreže - BIDF

Telefon: +387 51 302 628

e-mail: zorandobras@gmail.com

Nacionalna koordinatorica Mreže za Crnu Goru

Nataša Borović, predsjednica Saveza udruženja paraplegičara CG

Telefon: +382 20 662 186

e-mail: paraplegicaricg@t-com.me

Nacionalni koordinator Mreže za BJR Makedoniju

Zvonko Šavreski, predsjednik Pokreta protiv invaliditeta - POLIO

PLUS

Telefon: +389 2 2400 544

e-mail: zvonko@polioplus.org.mk

Nacionalni koordinator Mreže za Bosnu i Hercegovinu

Suvad Zahirović, direktor I.C. „LOTOS“

Telefon: +387 35 251 476

e-mail: suad.z@bih.net.ba

Nacionalna koordinatorica Mreže za Srbiju

Mimica Živadinović, koordinatorica Centra za samostalni život

OSI Srbije

Telefon: +381 11 367 53 17

e-mail: office@cilsrbija.org

Ovaj projekat finansira
Evropska unija

Ova publikacija je pripremljena kroz realizaciju projekta „Balkanska nezavisna mreža organizacija u oblasti invalidnosti“, a njeno objavljivanje finansira Evropska unija - program Civil society facility. Sadržaj ove publikacije je isključiva odgovornost projektnih partnera i ne predstavlja zvanične stavove Evropske unije.

Sadržaj:

UVOD.....	4
IZDVAJAMO - 3Down print kao primjer dobre prakse.....	5
BiH - Aktivnosti Informativnog centra za osobe sa invaliditetom „Lotos“ Tuzla.....	6
BiH - Banjalučka heroina	6
BiH - BiH reprezentacija na paraolimpijskim igrama u Pyeongchang - u.....	7
BiH - Aktivnosti Informativnog centra za osobe sa invaliditetom „Lotos“ Tuzla.....	7
SRB - Više sredstava za osobe sa invaliditetom u 2018. godini.....	8
SRB - Treća sezona serijala „Za bolji mravinjak“.....	8
SRB - Vip donirao 2,5 miliona dinara za podršku osobama sa autizmom.....	9
SRB - Održan prvi Sajam stvaralaštva osoba sa invaliditetom u Jagodini.....	9
CG - Marina Vujačić kandidatkinja za članstvo u Komitetu UN za prava OSI.....	10
CG - Radmilo Baranin: „Uvijek se treba boriti i truditi i uspjeh će jednom doći“.....	10
CG - Promovišu samostalan život OSI.....	11
CG - Premijera filma „Živjeti punim plućima“.....	11
BJR MKD - Ljepota življenja je raznolikost.....	12
BJR MKD - Muzika kao lijek.....	12
21. Mart - 7 poznatih osoba sa Down sindromom	14-15

IZDVAJAMO

3Down print kao primjer dobre prakse

BiH reprezentacija na paraolimpijskim igrama u Pyeongchang - u

Vip donirao 2,5 miliona dinara za podršku osobama sa autizmom

Radmilo Baranin: „Uvijek se treba boriti i truditi i uspjeh će jednom doći.“

Muzika kao lijek

7 poznatih osoba sa Down sindromom

UVOD

21. mart, Svjetski dan osoba sa Down sindromom

Down sindrom je najčešći genetski poremećaj koji nastaje u trenutku začeća prilikom diobe hromozoma, a očituje se na temelju viška hromozomske mase na 21. hromozomu.

Jedno od 650 novorođene djece u opštoj populaciji rađa se s ovim sindromom.

Uprkos godinama istraživanja, razlog nastajanja ovakve pogrešne podjele stanicu još uvijek je nepoznat. Oblik javljanja Down sindroma ne zavisi o vanjskim činiocima, niti se na njega može uticati. Javlja se kroz vijekove u svim rasama, na svim kontinentima i nikako nije uslovljen nekom „krivnjom” roditelja. Usljed viška genetskog materijala dolazi do pojavnosti većeg broja dodatnih bolesti i teškoća kao što su srčane bolesti, problemi štitnjače, problemi s probavom, poteškoće auditivne i vidne percepcije, hipotonog mišićnog tonusa, sniženog intelektualnog funkcionisanja, poteškoće govora i dr.

Porod i dolazak novorođenčeta u porodici su sami po sebi stresni. Činjenica da već u prvim trenucima života svog djeteta trebate prihvatići da će to dijete imati zdravstvene, intelektualne i mnoge druge teškoće apsolutno traumatizuje roditelje i nužno je da okolina bude maksimalno tolerantna i podržavajuća.

Djeca sa Down sindromom su prije svega djeca koje nasljeđuju karakteristike svojih roditelja i

razvijaju jedinstvenu ličnost sa svojim jedinstvenim osobinama, karakterom, interesima i potrebama.

Oni nisu „mongoloidi”, nisu „downovci”, nisu svi isti, nisu zauvijek djeca, ne pate niti boluju od Down sindroma, niti pak mogu prenijeti svoje sindrome nekome. Oni nisu neka druga kategorija. Oni su prije svega osobe koje nam više liče nego što se razlikuju od svih nas ostalih.

Djeca sa Down sindromom trebaju i imaju pravo živjeti i biti u svojoj porodici, ići u vrtić i školu sa svojim vršnjacima, zabavljati se i družiti, zapošljavati se i stvarati prijateljstva!

Sam višak genetske mase stvara im dovoljno teškoća i barijera u svakodnevnom življenu i njih ne možemo promijeniti. Barijere koje im stvara društvo uslovljene su neznanjem i njih možemo promjeniti.

„Down Syndrome International“ službeno je odredio 21. mart kao Svjetski dan osoba s Down sindromom, što je UN prihvatio 10. novembra 2011. godine i time iskazao svoju potporu zaštiti prava osoba s tim sindromom.

Simbol Dana sindroma Down su šarene čarape, jer ih osobe s Down sindromom ne mogu upariti. Nošenjem šarenih čarapa pokazuje se podrška borbi osoba s Down sindromom da se integrišu u društvo.

Oni su osobe koji osjećaju i vide naše „poglede“, a na ljubav uzvraćaju ljubavlju!

Čestitajmo im njihov dan!

3Down print kao primjer dobre prakse

3Down Print je prva firma koja je uz pomoć savremene tehnologije i uz kreativan rad, odlučila pomoći osobama sa Down sindromom, te je tako postala jedina firma u BiH koja je kroz plaćenu praksu, osobama sa Down sindromom omogućila da budu spremni za otvoreno tržište rada.

U BiH postoji preko 1000 osoba sa Down sindromom, a prema nezvaničnim podacima, još nijedna nije u radnom odnosu, stoga je 3Down štamparija, u saradnji sa udruženjem „Život sa Down sindromom“ Federacije BiH, započela proces inkluzije osoba sa Down sindromom te ih socijalno angažovala.

3Down štamparija je uključila 10 mladih osoba koje obavljaju zadatke u štampariji, te pomoći 3D printeru stvaraju nove i kreativne predmete. Ističu da u budućnosti planiraju pokrenuti inovativni proces pravljenja ortopedskih pomagala pomoći 3D printeru, koja će biti dosta pristupačnija i jeftinija za sve korisnike.

Izvor: 3Down print

Izvor: Wikipedia

www.bidfmreza.org

VIJESTI IZ BiH

Aktivnosti Informativnog centra za osobe sa invaliditetom „Lotos“ Tuzla

10. radionica za žene sa invaliditetom u okviru projekta „Vrijeme je za naša prava“

U prostorijama Informativnog centra za osobe sa invaliditetom „Lotos“ Tuzla, 12. 02. 2018. godine održana je 10. radionica za žene sa invaliditetom u okviru projekta „Vrijeme je za naša prava“. Radionicu je vodila dr.sc. Zumreta Galijašević, prisustvovalo je 18 učesnica a tema je bila: Liderstvo.

Učesnice su razgovarale o neostvarenim željama koje imaju i karakteristikama dobrog liderstva, te da su svi ljudi na svijetu potencijalni lideri, što je posebno značajno za žene sa invaliditetom. Zaključeno je da se lider postaje vremenom kroz iskustvo, te da je veoma bitno napraviti razliku između realnih i nerealnih ciljeva koje sebi postavimo. Rečeno je da je dovoljno imati volju i da nas u životu vodi parola: „Sanjajte velike snove, ali krenite od sitnica“.

Izvor: I.C. Lotos

Banjalučka heroina

Biljana Nedić, članica je Košarkaškog kluba invalida „Vrbas“, prvaka Bosne i Hercegovine i regionalne NLB lige.

Biljana je od svog rođenja u invalidskim kolicima, a javnosti je poznata po izvanrednim poduhvatima i talentima. Dobitница je niza priznanja, a njene vitrine, između ostalog, krasiti ono za najperspektivniju sportistkinju i za najbolju sportistkinju Republike Srpske, te nagrada grada Banjaluke mladima za ostvarene rezultate u oblasti sporta.

Tom „hobiju“ (koji je sada već profesija) posvetila je najviše pažnje i dala najviše žrtve. Danas je jedina dama u redovima KKI Vrbas, a sve je krenulo kada je sa devetnaest godina prvi put pogledala košarku u kolicima.

„Bilo mi je toliko privlačno da nisam razmišljala i nije mi ni najmanje bilo važno to što je muški tim. Kada su mi objasnili da postoje pravila koja dozvoljavaju učešće žene u muškom timu, mojoj sreći nije bilo kraja. Osjećala sam se tako lijepo okružena momcima koji su zaista bili pravi džentlmeni i

krajnje se korektno ponašali prema meni. Meni je to bila razonoda i rekreacija, ali su vremenom apetiti rasli. Tako sam poslije nekoliko godina rada, truda i zalaganja došla do toga da igram u prvoj petorci da je moja minutaža na terenu ponekad blizu 40 minuta“.

Smatra da rezultati dolaze kada se spoje ljubav, predanost, trud i kada ne pristajete na manje od onog što želite.

Na kraju, budući da je uvijek i svugdje prati prekrasan osmijeh kojim poručuje da je život lijep, Biljana kaže:

„Budem tužna, imam loše dane kao i svi. Ali se trudim da to drugi ljudi ne osjete, nisu dužni nositi moj teret. Onda nađem ventil i sreća je što sve to kratko traje. Rastužiti me može svašta, ali i usrećiti. Rastuži me film, knjiga, nečiji pogled koji mi ispriča priču, životinja na ulici... mnogo toga... Ali osmijehom se isto tako mnogo toga riješi, pa ga koristim svuda“.

Izvor: akta.ba

BiH reprezentacija na paraolimpijskim igrama u Pyeongchang - u

Igre u južnokorejskom zimskom centru ostaće upamćene po brojnim rekordima koji su ove godine srušeni. Okupilo se rekordnih 567 takmičara iz 49 zemalja, što je najviše u dosadašnjoj istoriji Zimskih paraolimpijskih igara, a prvi put su se na igrama pojavili predstavnici Sjeverne Koreje, Gruzije i Tadžikistana. Očigledno je da su ova zimska sportska takmičenja izazvala veliku medijsku pažnju širom svijeta, pokrivalo ih je 629 akreditovanih medija, što je 15 posto više od Sočija 2014. godine, a prenose je vršilo čak 47 televizijskih kanala koji su direktno prenosili sliku u 100 zemalja svijeta.

BiH reprezentativka Ilma počela se baviti raznim sportovima, a već sa četiri godine je stala na skije. Iako su komentari za taj potez bili prilično obeshrabrujući, otac je naučio skijati na Igmanu, a da postane paraolimpijka, pomogao je

i profesor na Fakultetu sporta i tjelesnog odgoja u Sarajevu dr. Senad Turković, i sam osoba sa invaliditetom.

Ilma Kazazić je nastup na Igrama u Pyeongchangu izborila zahvaljujući sjajnom rezultatu ostvarenom na WPAS trci u austrijskom centru Abtenau, gdje je odvezla dvije odlične vožnje u slalomu i na kraju zauzela peto mjesto, te osvojila dovoljno bodova i ostvarila normu za nastup u Južnoj Koreji kao prva BiH skijašica.

Ilma takođe nije završila prvu vožnju slaloma, ali je u veleslalomu imala daleko zapaženiji nastup. Nakon prve vožnje bila je plasirana na 19. mjestu i da je imala malo više iskustva, drugu vožnju bi vozila malo opreznije i ostvarila odličan plasman. Nažalost, u drugoj vožnji je morala odustati.

Izvor: oslobodenje.ba

Aktivnosti Informativnog centra za osobe sa invaliditetom „Lotos“ Tuzla

VII Peer support sesija za mlade osobe sa invaliditetom i VI trening za članove njihovih porodica

U okviru projekta „Jačanje kapaciteta za samostalni život osoba sa invaliditetom u BiH“ u Tuzli je održana VII po redu *Peer support* sesija za mlade osobe sa invaliditetom i šesti trening za njihove roditelje i članove porodica. Tema *Peer support* sesije za mlade osobe sa invaliditetom je bila: Asertivnost, a tema treninga za roditelje i članove porodica je bila: Komunikacija.

Kampanja „Vrijeme je za naša prava“

IC „Lotos“ Tuzla u okviru Kampanje za žene sa invaliditetom „Vrijeme je za naša prava“ organizovao je potpisivanje peticije 09.03.2018. godine u Gračanici. Cilj Kampanje je bio skrenuti pažnju na nepovoljan položaj žena sa invaliditetom koje su izložene višestrukoj diskriminaciji. Građani Gračanice su sa oko 360 potpisa podrške pružili podršku ženama sa invaliditetom, za poboljšanje pristupa zdravstvenoj zaštiti ženama sa invaliditetom.

Izvor: I.C. Lotos

VESTI IZ SRBIJE

Više sredstava za osobe sa invaliditetom u 2018. godini

Ministar za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja, Zoran Đorđević, održao je sastanak sa predsednicima 33 Saveza u Republici Srbiji i rekao da će sredstva koja će ove godine biti raspoređena, biti veća u odnosu na prošlu godinu, odnosno oko 1,7 milijardi dinara, kao i da će u toku godine Ministarstvo naći način za obezbeđivanje dodatnih sredstava.

Đorđević je najavio da Ministarstvo radi na jednom velikom i važnom projektu sa Gradom Beogradom. „Beograd će biti prvi grad u Evropi u kojem će u svim opština, ključne raskrsnice biti pokrivene semaforima sa zvučnom signalizacijom“, istakao je Đorđević.

Izvor: www.minrzs.gov.rs

Treća sezona serijala „Za bolji mravinjak“

Nacionalna asocijacija osoba sa invaliditetom je partner na projektu za oblast ljudskih prava osoba sa invaliditetom. Ivanka Jovanović izvršna direktorka NOOIS-a kao stručni saradnik na projektu smatra:

„Veliki je broj edukativnih sadržaja, odnosno oblasti koje zavređuju da se o njima podiže svest, a koje se odnose na prava osoba sa invaliditetom. Mnoge od njih predstavljene su u formi animiranih video klipova u okviru serijala „Za bolji mravinjak“. NOOIS je odlučio da u ovoj sezoni obradimo temu - Ljudska prava osoba sa invaliditetom i temu - prepreke za osobe sa invaliditetom, sa željom, da pre svega mladima, skrenemo pažnju na situacije sa kojima se OSI suočavaju u svakodnevnom životu, a koje krše njihova osnovna ljudska prava.“

Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja preporučilo je serijal za upotrebu osnovnim školama u okviru predmeta „Svet oko nas“ i „Građansko vaspitanje“. Gradska služba prevoza je počela da emituje video klipove na displejima u ekološkim

autobusima. Pored redovnog emitovanja na RTS - u sve više regionalnih i lokalnih televizija emituje serijal.

Animirani klipovi sadrže čirilični i engleski titl, dve epizode su prevedene na znakovni jezik. Postavljeni su na socijalne mreže i predstavljaju javno dobro.

Animirane klipove možete pronaći na:
<https://www.youtube.com/user/EAIVIDEO>

Izvor: NOOIS RS

Vip donirao 2,5 miliona dinara za podršku osobama sa autizmom

Kompanija Vip mobile uručila je donaciju Savezu udruženja Srbije za pomoć osobama sa autizmom u vrednosti od 2,5 miliona dinara. Zahvaljujući odličnom odzivu Vipovih korisnika koji su slanjem humanitarnih SMS poruka doprineli donaciji, kao i delu prihoda kompanije od SMS saobraćaja tokom novogodišnjih i božićnih praznika, prikupljena su novčana sredstva koja će biti upotrebljena za realizaciju tri projekta namenjena poboljšanju uslova života osoba sa autizmom i njihovih porodica.

„Izuzetno smo počastovani što su naše dugogodišnje inicijative i ideje za podršku osobama sa autizmom i njihovim porodicama u Srbiji prepoznate i podržane od strane kompanije Vip mobile. Pored izuzetno darežljive finansijske komponente, ova donacija ima i onu ljudsku – odziv korisnika donatorskoj akciji bio je veoma veliki, što pokazuje da je svest o autizmu i izazovima koje on donosi porodicama velika, kao i senzibilitet naših sugrađana prema ovom problemu,” poručila je Vesna Petrović.

Donacijom će biti omogućeno pokretanje digitalne platforme za informisanje i savetovanje porodica osoba sa autizmom, opremanje tzv. medicinskih soba u pet gradova Srbije, kao i otvaranje prvog Radnog centra za osobe sa autizmom.

„Zajedno sa našim korisnicima napravili smo značajan korak u podršci osobama sa autizmom i njihovim porodicama. Verujemo da će primena digitalnih rešenja poput on-line savetovališta pružiti bolju i efikasniju podršku, dostupnu svima i to širom Srbije.“ dodao je Dejan Turk, generalni direktor kompanije Vip mobile prilikom uručivanja donacije.

Izvor: autizam.org.rs

Održan prvi Sajam stvaralaštva osoba sa invaliditetom u Jagodini

U Jagodini je prvi put održan Sajam stvaralaštva osoba sa invaliditetom, na kojem je učestvovalo 11 udruženja iz Pomoravskog okruga. Cilj su profesionalna rehabilitacija i lakše zapošljavanje. Iako predmete u dekupaž tehnici, ukrasne sveće, ručne radove izrađuju sa mnogo ljubavi, do stalnog posla teško dolaze.

Zakon propisuje da svaki poslodavac koji ima pedesetoro ili više zaposlenih u radnom odnosu ima najmanje dve osobe sa invaliditetom, mada u praksi nije tako. Nema preciznih podataka koliko osoba sa invaliditetom, od osamsto hiljada koliko ih ima u Srbiji, radi. Novoosnovano preduzeće „Budućnost“ prvo je u Jagodini koje će zapošljavati samo osobe sa invaliditetom. Za rad su dobili sve neophodne dozvole.

Svoje radove na Sajmu predstavila su udruženja iz Jagodine, a dva vaučera od po sto hiljada dinara, dobili su Opštinska organizacija slepih i slabovidih iz Paraćina i Udruženje za osobe sa Daunovim sindromom iz Jagodine.

Izvor: RTS

VIJESTI IZ CRNE GORE

Marina Vujačić

kandidatkinja za članstvo u Komitetu UN za prava OSI

Ministarstvo vanjskih poslova u ime Vlade Crne Gore je raspisalo javni poziv za zainteresovane kandidate, nezavisne eksperte s invaliditetom da se kandiduju za članove Komiteta UN o pravima osoba s invaliditetom. Naime, Kancelarija Visokog komesara za ljudska prava dostavila je poziv Generalnog sekretara Ujedinjenih nacija za prijavljivanje kandidata za članstvo u Komitetu. Izbori za devet novih članova Komiteta će se održati na 11. sastanku strana ugovornica Konvencije o pravima osoba s invaliditetom, od 12. do 14. juna 2018. u Njujorku.

Vujačić je poručila da članstvo žena s invaliditetom u Komitetu treba da se ohrabruje: „*Treba i da se ohrabruje članstvo žena sa invaliditetom i da njihova kandidatura podrazumijeva regionalnu zastupljenost*“. Prema njenim riječima, Istočna i Zapadna Evropa su značajno manje zastupljene u Komitetu jer je od ukupno 18 članova, kako je navela, po pet iz Azije i Afrike.

Izvor: UMHCG

Radmilo Baranin: "Uvijek se treba boriti i truditi, uspjeh će jednom doći"

Radmilo Baranin značajno je ime crnogorskog paraolimpijskog sporta. Evropski prvak u bacanju kopinja, momak koji ne zna za prepreke, koji zna sta želi. Na terenu kao i u životu uvijek daje svoj maksimum. Čovjek koji zrači pozitivnom energijom i velikom skromnošću.

„Životni san svakog sportiste je da u svojoj karijeri postigne što bolji rezultat. Za mene kao sportistu, koji sam dugi niz godina posvetio sportu i uspio postati evropski prvak je san koji mi se ostvario i dao mi podstrek za dalje bavljenje sportom i težnjom ka još boljim rezultatima.

Najveću podršku imao sam od porodice i prijatelja, a kasnije kada su takmičenja postajala sve ozbiljnija, neizmjernu podršku sam imao od organizacija koje su se bavile tematikom sporta osoba sa invaliditetom.

U vrijeme kada sam se ja počeo baviti sportom bavljenje trkama u kolicima je bio jako skup sport. Uvidjevši da sredstva kao i altetsku stazu gdje bi trenirao nisam imao, morao sam se prebaciti na druge discipline u kojima sam se dobro snašao.

Sljedeće značajnije takmičenje je Evropsko prvenstvo 2018. koje se održava u Berlinu. Očekivanja su velika, nadam se jednom od prva tri mesta.“

Radmilo poručuje mladima u Crnoj Gori: „*Radite u životu ono što volite i u šta vjerujete*“ i kaže da je njegov životni moto: „*Svaka prepreka i neuspjeh u životu je bolji od bilo kakvo nepokušaja. Zato se uvijek treba boriti i truditi, uspjeh će jednom doći.*“

Izvor: www.osipodgorica.me

Promovišu samostalan život OSI

Udruženje mladih sa hendikepom Crne Gore (UMHCG) pokreće kampanju u cilju promocije samostalnog života osoba s invaliditetom (OSI) pod sloganom:

„Samostalni život osoba s invaliditetom – zaista živjeti!“

Promovišu filozofiju samostalnog života osoba sa invaliditetom Centralni događaj u toku kampanje biće organizovan 5. maja, na Evropski dan samostalnog života kada će se na

Trgu Republike u Podgorici organizovati niz aktivnosti, a jedna od njih je prikazivanje dokumentarnog filma u čijoj glavnoj ulozi će se pojaviti Goran Macanović, dugogodišnji aktivista za prava OSI sa svojom pričom o samostalnom životu. Kao najava

filmu UMHCG je u saradnji sa Centrom za multimedijalnu produkciju izradio set video najava koji za cilj imaju promociju osnovnih principa filozofije samostalnog življenja, a u kojima poznate javne ličnosti, na jednoj strani, i OSI na drugoj šalju svoje poruke javnosti.

„Samostalni život je započeo u Americi kasnih 60-ih godina prošlog vijeka, kada se grupa Amerikanaca s invaliditetom

okupila u građanskom pokretu i protestovala protiv kliničkog načina života i zatvaranja OSI u institucijama“, podsjetili su iz UMHCG.

Pokret za samostalni život, ima za cilj da se izbori protiv institucionalizacije i segregacije osoba s invaliditetom, a da u središte stavi njihovu ličnost i pravo na donošenje odluka o sopstvenom životu.

„Samostalni život je borba OSI protiv kalupa i konteksta u koji se postavljaju uprkos svojoj volji i težnji za dostizanjem najvećeg mogućeg nivoa nezavisnosti koji podrazumijeva i razvijene servise podrške“ kažu iz UMHCG.

Izvor: UMHCG

Premijera filma „Živjeti punim plućima“

Uz finansijsku podršku Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, Global Soft Montenegro d.o.o. i multidisciplinarni centar PaMark d.o.o. realizovali su, kroz grant šemu, projekat obuke lica sa invaliditetom u oblasti video produkcije.

Kao rezultat projekta, četiri lica sa invaliditetom, premijerno su prikazali svoj film, pod nazivom „Živjeti punim plućima“, u ponedjeljak, 26. februara, u sali Dodest-a KIC „Budo Tomović“.

Autori filma, osobe sa invaliditetom su: Ambroz Nikač, Ivan Popović, Mirsad Škrijelj i Saša Kapetanović.

Nakon premijere, gledaocima i medijima obratili su se autori filma, učesnici projekta i predstavnici Zavoda za zapošljavanje.

Izvor: ZZZCG

VIJESTI IZ MAKEDONIJE

Ljepota življenja je raznolikost

Ponašajte se prema drugima kako bi voljeli da se ponašaju prema vama - ta misao nam je poznata, ali da li je primjenjujemo? U svijetu raznolikosti, gdje se svakodnevno sve više borimo za jednakost u svakoj sferi, ako ste drugačiji, ne možete se nadmetati da budete jednaki? Svaki pojedinac sa dovoljno razvijenom svijeću shvata da je ljepota života u raznolikosti.

Osobe sa invaliditetom zaslužuju da osjete sve ljepote života kao i svi drugi ljudi. Ljepota u raznolikosti, bila je prilika za divno druženje i uživanje u svim sadržajima koje nudi Hotel Russia Spa & Beauty za članove udruženja „Daj mi krila“. Hotel Russia Spa & Beauty je tri dana ustupio svoje sobe ovim čudesnim ljudima kako bi proveli nezaboravne trenutke ispunjene zabavom i fizičkim aktivnostima.

Izvor: Udruženje „Daj mi krila“

Muzika kao lijek

Djeca iz udruženja građana za osobe sa disfunkcijama, invaliditetom, rijetkim bolestima i posebnim potrebama „Daj mi krila“ pokrenuli su program muzičke terapije.

Sa djecom radi i Teresa Krškowska, muzičar i pedagog, koja je prošla kurseve za rad sa ugroženim grupama građana.

Rebeka Jankovska Risteski i Muzička radionica muzičke škole „Pianoforte“ organizovali su terapiju uz muzičke sesije jednom nedeljno. Rebeka kaže da je njena borba s bolestima njenog sina Markiana, tuberkulozne skleroze, inspiracija za ovaj korak. Markian danas odlično govori. Dugo su htjeli da pokrenu ovu inicijativu, međutim uvijek je nešto drugo bilo važnije, borba protiv droge, plivanje, donacije, renoviranja, događaji, seminari, konferencije, edukacije, a zatim su konačno odlučili da počnu.

Prema njenim riječima, muzika je melem koji liječi i pomogla je mnogoj djeci u podsticanju govora, čak i njenom sinu Markianu.

„Markijan je progovorio kada je imao devet mjeseci. Prve riječi bile su: baka, tata, ne, daj... Ali, u dobi od 3 godine počeo je da dobija epileptične napade svakog dana. Inače, 5 do 10 napada dnevno. Zatim, za 20 mjeseci primio je MMR vakcinu i one male riječi koje je znao iznenađujuće je prestao da govori, postalo je naporno, a ponekad i

nepodnošljivo. Epileptični napadi su se povećali, a ponekad ih je bilo i stotine puta dnevno.

Markan nije više pričao. Počeli smo da pokušavamo na različite načine. Išli smo i u Centar za sluh i govor, ali su nam rekli da je mali i da ne mogu početi sa govornom terapijom, što nam je bio šok. Sve preporuke od neurologa, pedijatara u svijetu su da treba početi sa ranom intervencijom i terapijom. Pokušali smo i alternativne metode i vjerovali smo da će, kada epilepsija prestane, progovoriti. Epileptični napadi su prestali nakon što su se dogodile mnoge neuobičajene stvari i pod veoma neobičnim okolnostima, ali Markian nije počeo da govori. Željela sam da mi kaže mama i pitala sam se da li ću ikada to doživjeti. Odlučila sam da budem borac i ne prihvatom stav da Markian neće moći da trči, razgovara ili vozi bicikl.

Vjerovala sam u svog malog heroja i u Boga. Jednog dana me je pozvao ljekar kvantne medicine, Dejan, i predložio da uđemo u rusku studiju o novom načinu liječenja putem zvuka, muzike i informacija o DNK.

Objasnio nam je šta treba da uradimo i prihvatili smo. Tada sam pila specijalnu vodu, nosili smo neke magnete, i stalno sam pjevala i svirala muziku. Počela sam da mu govorim pjevajući, čak i najobičnije „izađimo napolje“ ili „sada ćemo jesti“ ja sam pjevala. I dok smo se jednom vraćali iz manastira Ostrog u Crnoj Gori, po povratku u automobil, prvi put je rekao „DA“. Potvrđeno je odgovorio na moje pitanje i rekao „mama“. Markian danas veoma lijepo govorи. " - rekla je Rebeka. Iskreno vjeruje da će muzička terapija i stručnost pedagoga Terese Krškowske pomoći i drugoj bolesnoj djeci.

Izvor: Ženski magazin

7 poznatih osoba sa Down sindromom

U ovom izdanju BIDF biltena vam donosimo 7 poznatih osoba sa Down sindromom.

1. Ángela Bachiller - Prva osoba sa Down sindromom koja je izabrana za članicu Savjeta grada Valjadolida u rodnoj Španiji 2013. godine. Radila je kao administrativna asistentkinja Departmana za socijalnu brigu i porodicu. Posvećena je ostvarivanju prava osoba s invaliditetom da glasaju. Cilj joj je da napravi razliku u životima osoba s invaliditetom i da edukuje opštu populaciju o Down sindromu.

2. Michael Johnson - Poznati slikar kojiiza sebe ima više od 500 poručenih portreta. Samouk je. Pored izložbi, radovi su mu se pojavili na naslovnoj strani Američkog žurnala za javno zdravlje.

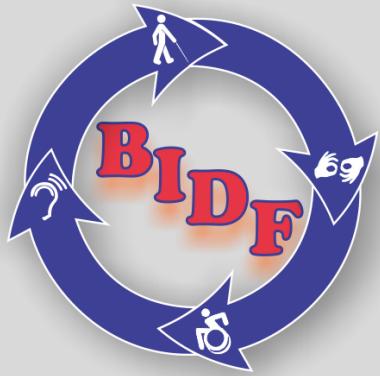

3. Jamie Brewer - Prva manekenka s Down sindromom koja se pojavila na Njujorškoj nedelji mode. Pored sjajnih postignuća u svijetu mode i glume, zaslужna je za ukidanje riječi retard iz teksaškog državnog zakona. Aktivno zastupa prava osoba s mentalnim invaliditetima.

4. Pablo Pineda - Prvi Evropljanin sa Down sindromom koji ima fakultetsku diplomu. Završio je psihologiju i često drži javne govore o invalidnosti i obrazovanju. Proslavljen je i kao glumac. U španskom filmu *Yo Tambien* (I ja) glumi mladića sa Down sindromom koji je zaljubljen u neurotipičnu ženu i nagrađen je za tu ulogu.

5. Bernadette Resha - Umjetnica, violinistkinja i slikarka. Radovi joj se pojavljuju u televizijskim emisijama, muzičkim spotovima, reklamama i magazinima. Od ranih dana ohrabrivana je da slika u terapijske svrhe. Razvila je jedinstven stil i umjetnost je postala integralni dio njenog života.

6. Tim Harris - Vlasnik najprijateljskijeg restorana otvorenog u Novom Meksiku, pod nazivom *Timovo mjesto*. Na meniju su bili i besplatni zagrljaji. Da bi ostvario svoj san, radio je u različitim restoranima i učio kako se vodi posao. Osnovao je i fondaciju za podršku osobama s invaliditetom koje žele da pokrenu sopstveni posao.

7. Noelia Garella - Prva osoba sa Down sindromom zaposlena u obrazovnom sistemu Argentine. Kao djevojčici uskraćivano joj je pravo na obrazovanje. Danas radi sa dvogodišnjom i trogodišnjom djecom koju uči da čitaju i slušaju. „*Divno je kada se rodi neko kao što sam ja*“ – kaže Noelia.

Izvor: www.portaloinvalidnosti.net

Please understand I have a disability, not a disease. You can't catch it. I may walk, talk, and move differently than you do, but on the inside I'm not so different.

IAmDifferently **ABLE!**

